

Κανάτα πίνει τὴν αὐγή, μπότσα τὸ μεσημέρι
καὶ τὸ ἡλιοβασιλεμα στραγγάει τὸ βαγέτι
Πελοπν. || Καὶ μεταφ. ἐπὶ παντὸς προσώπου ἀγαπημένου
Ἰων. (Ἐρυθρ.): Ἄσμ.

Κοιμήσ', ἀστρί, κοιμήσ', αὐγή, κοιμήσου, νῆδ φεγγάρι,
κοιμήσου, χαδεμένο μου, ποῦ δὲ σοῦ λείπει χάρι.

Συνών. ἀνατολή 1 β, ἀναχάρασμα 2, χάραμα, χα-
ραυγή. β) Ἐπιρρηματ., κατὰ τὴν αὐγὴν σύνηθ. καὶ
Πόντ. (Οἶν.): Σηκώθηκα αὐγή. Ξυπῶ αὐγὴ αὐγὴ (λίαν πρωὶ)
σύνηθ. Αὐγὴν αὐγὴν ἐσηκώθη Οἶν. Σηκώθηκα βαθέα αὐγὴ
(λίαν πρωὶ) Μέγαρ. || Ἄσμ.

Βαθειὰν αὐγὴν σηκώνεται, | σπουδακτικὰ μισ-σεύγει

Κάρπ. Συνών. αὐγίτσα 2. 2) Ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ
γλώσσῃ, ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁρθρου Θήρ.: Ἡσημάναν οἱ
αὐγές (ἡσημάναν = ἐσήμαναν). Συνών. αὐγικὸ 1, αὐ-
γινὸς 3. 3) Ἡ ἐπιούσα αὐγή, ἡ προσεχὴς πρωία, ἡ
αὐριον πολλαχ.: Θὰ φύγω τὴν αὐγὴ Πελοπν. Τὴν αὐγὴ ὡς
τοῖς δέκα ἡ ὥρα θὰ ῥθω Πελοπν. (Χατζ.) Νὰ μὴ σ' εὔρη
ἡ αὐγὴ, δαιμόνιο! (ἀρά) Πελοπν. (Οἶν.) Νὰ μὴ μ' εὔρη ἡ
αὐγὴ! (ὄρκος) Πελοπν. (Καλάβρυτ.) || Φρ. Τὴν αὐγὴ (αὐ-
ριον) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Τὴν εὔρη Καππ. || Ποίημ.

Βαρέν' ἡ ἀρρώστια ἀποβραδὺς καὶ τὴν αὐγὴ ἐλαφρώνει.
ΙΠολέμ. Παλ. βιολ. 126. β) Συνεκδ. ἡ ἡμέρα ΔΣολομ.
15: Ποίημ.

Ἦταν τόσοι! πλέον τὸ βόλι | εἰς τ' ἀφτιά δὲν τοὺς λαλεῖ,
ὅλοι χάμου ἐκείτοντ' ὅλοι | εἰς τὴν τέταρτην αὐγὴ

(μέχρι τῆς τετάρτης ἡμέρας). Διὰ τὴν σημ. πβ. Ὁμ. Φ
155 «ἦδε δέ μοι νῦν | ἡὼς ἐνδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλή-
λουθα» καὶ Νικάνδρ. Θηραΐζ. 275 «ἐννέα αὐγὰς ἡλείου».

4) Ὁ ἀπὸ τῆς πρωίας μέχρι τῆς μεσημβρίας χρόνος
Ζάκ. Ἡ σημ. καὶ παρ' Ἡουχ. «ἡὼς... ὁ ἀπὸ ἀνατολῆς
μέχρι μεσημβρίας χρόνος». 5) Ἡ ἀνατολὴ ὡς σημεῖον
τοῦ ὀρίζοντος Κρήτ.: Κοιτάζει 'ς τὴν αὐγὴ (εἶναι ἐστραμ-
μένος πρὸς ἀνατολὰς).

αὐγιάριν ἐπίθ. οὐδ. Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. αὐγὴ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιά-
ριν. Ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37 (1925) 172 κέξ.

1) Πᾶν ὅ,τι λευκάζει. Συνών. αὐγός, δι' ὃ ἰδ. αὐ-
γός. 2) Τὸ εὐχερῶς διὰ τῆς πλύσεως καθαιρόμενον.

αὐγίζω Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Σάντ.
Σινώπ. Χαλδ.)

Τὸ μεσν. αὐγίζω. Ἰδ. Κίνναμ. 205, 19 (ἐκδ. Βόννης)
«ἐσθῆς... ἐπυρσοῦτο μὲν ἄνθραξιν, ἠγύζετο δὲ μαργά-
ροις».

1) Πλύνω, καθαρίζω Πόντ. (Κερασ.) Καὶ ἀμτβ. λευ-
καίνομαι, καθαίρομαι, στίλβω ἐνθ' ἄν.: Εὔγισαν τὰ λώ-
ματα Τραπ. Χαλδ. Τὸ καμίσι σου ἠγύισε Οἶν. Τὰ λώματα
θέλ'νε πολλὰ σαπών' νὰ αὐγίζ'νε Κοτύωρ. || Φρ. Πλυμένος
κι αὐγισμένος (καθαρώτατος) Ἀμισ. Συνών. ἀσπρί-
ζω Β 2, ἀσπροβόλῳ, ἀσπρολογῳ. 2) Ἀπροσ.
ἀρχίζει ἡ αὐγὴ, ὑποφώσκει Πόντ. (Ὁφ. Σινώπ. Τραπ.):
'Ακόμηνο οὐτδ' εὔγισε Ὁφ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. αὐγάζω 3.

αὐγικὸ τό, Κρήτ. (Χαν. κ.ά.) Σίφν.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπίθ. αὐγικὸς < αὐγὴ.

1) Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁρθρου Κρήτ. Σίφν. κ.ά.: Εἶναι
θρήσκα καὶ δὲν ἀφίνει αὐγικὸ γι' αὐγικὸ ποῦ νὰ μὴ δηγαίνῃ
Κρήτ. Πάμε 'ς τ' αὐγικὸ νὰ διαβάσω τὸν ἐξάραλμο Σίφν.
Συνών. αὐγὴ 2, αὐγινὸς 3. 2) Πληθ., ἡ ἐσπερινὴ ἀ-
κολουθία τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος Κρήτ. Συνών. νυμ-
φεῖος. 3) Εἶδος μελωδίας ἄδομένης τὰς πρωινὰς ὥ-
ρας Σίφν. Συνών. τραγοῦδι τῆς αὐγῆς.

αὐγινὸς ἐπίθ. πολλαχ. βγινὸ Ἀπουλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. αὐγὴ καὶ τῆς καταλ. -ινός.

1) Ὁ τῆς αὐγῆς, ὁ τῆς πρωίας καθόλου, πρωινὸς πολ-
λαχ.: Περίπατος αὐγινός. Δροσιὰ-ψύχρα αὐγινή. Λουλούδι αὐ-
γινό. Ὁρεσ αὐγινές πολλαχ. Αὐγινὴ προσευχὴ (ἡ πρωινὴ ἀκο-
λουθία τῆς ἐκκλησίας) Σίφν. Αὐγινὴ στάλα δροσιὰ ΓΜαρ-
κορ. Μικρὰ ταξίδ. 109. Αὐγινὰ στοιχεῖα ΑΚαρκαβίτσ. Ζη-
τιάν. 119 || Φρ. Τ' ἄστρο τ' αὐγινὸ (ὁ ἑωσφόρος, συνών. αὐ-
γερινός 2) Νάξ. Αὐγινὸς αὐγινὸς μᾶς ἤρτες (λίαν πρωὶ ἡλ-
θες) Ἀθῆν. || Παροιμ. Ἐγὼ εἶμαι σημερινός τδ' αὐγινός (εἶ-
μαι προσωρινός, ἐπὶ ἀνθρώπου ὁ ὁποῖος πρόκειται νὰ ἀ-
πομακρυνθῇ ἢ ὁπωσδήποτε νὰ ἐκλείψῃ) Κύπρ. || Ποιήμ.

Κι ἀναφρουμάζουν τ' ἄλογα καὶ χλιμιντροῦν καὶ διώχνουν
τὴ σιγαλὰ τὴν αὐγινὴ π' ἀναγαλλιάζει ὁ κόσμος

ΣΠασαγιάνν. Ἀντίλ. 8.

Οὔτε τ' ἀπόσπερ' νὰ ἀηδονάκι | οὔτε καὶ τ' αὐγινὰ πουλλὰ
ΣΣκίπη Σερεν. λουλουδ. 24. Συνών. αὐγερινός 1,
*αὐγισινός. 2) Θηλ. καὶ οὐδ. οὐσ., ἡ αὐγὴ, ἡ πρωία
πολλαχ. καὶ Ἀπουλ.: Ξημέρωναν αὐγινές ποῦ ὁ ἥλιος δὲν
ἐβγαίνει ἀπὸ τὴ θάλασσα ΓΞενοπ. Ἀναδυομέν. 159. || Ἄσμ.

Πρικὴ, πρικὴ καμπάνα σημαίνει τὸ βγινὸ,

πρικὴ τὴ μεσημέρα, πρικὴ τὸ σπερινὸ

(πρικὴ=θλιβερχή, μελαγχολικὴ) Ἀπουλ. || Ποιήμ.

Αὐτοῦ περνῶ σπαράζοντας κάθε αὐγινὴ καὶ δεῖλι

καὶ καίω τὴν κάθε ἐλπίδα μου σὰν ἔρημο καντήλι

ΣΣκίπη Ἀγ. Βαρβάρ. 98.

Καὶ τ' αὐγινὸ σὰ λειώνουν τὰ σκοτάδια

τὸ λυτρωμό σου πρὸ θὰ διαλαλῇ

ΜΤσιριμώκ. Δεκάστ. 39. 3) Οὐδ. οὐσ., εἰς τὴν ἐκκλη-
σιαστικὴν γλώσσῃ ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁρθρου Κέρκ. (Ἀρ-
γυρᾶδ.) Συνών. αὐγὴ 2, αὐγικὸ 1.

* **αὐγισινός** ἐπίθ. αὐγεσινός Πελοπν. (Βρέσθ. Μα-
ζαΐκ. Οἶν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *αὐγισι καὶ τῆς καταλ. -ινός.

Αὐγινός 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Γάλα αὐγεσινὸ (τὸ ἀμελγό-
μενον τὴν πρωίαν) Μαζαΐκ.

αὐγισμα τό, Πόντ. (Οἶν.) αὐγισμαν Πόντ. (Κοτύωρ.
Σάντ. Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. αὐγίζω.

Λεύκανσις, κάθαρσις, ἀπόπλυσις ἐνθ' ἄν.: Τ' αὐγισμαν
τῇ λωματί' - τῇ σκευί' κττ. (τοῦ ἐνδύματος, τοῦ σκεύους).

αὐγίτης ὁ, Μακεδ. (Κολινδρ.) αὐγίτες Πόντ. (Κο-
τύωρ. Κρώμν. Ὁφ. Σάντ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) αὐγίτας
Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. αὐγὴ καὶ τῆς καταλ. -ίτης.

1) Τὸ ἄστρον τῆς αὐγῆς, ὁ ἑωσφόρος Πόντ. (Κερασ.
Κοτύωρ. Κρώμν. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Αὐγίτες
ἐξῆβεν-ἐφάνθεν Τραπ. Τὸ λίβ' ἐδκέπασεν τὸν αὐγίτην (τὸ
σύννεφο ἐκάλυψε τὸν ἑωσφόρον) Χαλδ. || Ἄσμ.

Ὁ πρόσωπο σ' ἦλεν ὁμάζ', τ' ὁμμάτᾱ σ' τὸν αὐγίτην
Σταυρ.

Ἐσὺ ὁμάεις τὸν ἥλιον, τ' ὁμμάτᾱ σ' τὸν αὐγίτην,

ἐκαψες καὶ ν-ἐμάντσες με, νὰ μὴ πᾶς 'ς σὸ Σταυρίτην

(Σταυρίτες=Σεπτέμβριος) Κρώμν. Ἡ λ. καὶ ὡς ὄν. κύριον
Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀστρομερίτης.

2) Μεταφ. ὁ τὴν αὐγὴν ἐγειρόμενος Πόντ. (Οἶν.) 3)
Εἶδος μύκητος Μακεδ. (Κολινδρ.)

αὐγίτσα ἡ, Ἡπ. Θράκ. (Μάλγαρ. Μέτρ.) Κάρπ. Κε-
φαλλ. Κρήτ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ.) κ.ά. βγίτσα
Καππ. (Φάρας.) εὔίτσα Καππ. (Σινασσ. Φάρας.) εὔί-
τσα Καππ. (Φάρας.) αὔίτσα Καππ. (Φάρας.)

